

Декларација

**на правата на сексуалните работници
во Европа**

Декларација на правата на сексуалните работници во Европа

Оваа декларација беше разработена и прифатена од 120 сексуални работници и 80 сојузници од 30 земји на Европската Конференција за Сексуална Работа, Човекови Права, Труд и Миграција, од 15 до 17 Октомври 2005 во Брисел, Белгија

Зошто ни е потребна декларација на правата на сексуалните работници во Европа?

Низ Европа се применуваат најразлични пристапи кон сексуалната индустрија и женските, машките и транссексуалните сексуални работници – вклучувајќи ги и сексуалните работници мигранти, кои варираат од прифаќање на сексуалната работа како вид на труд и воведување на работнички права за сексуалните работници до криминализирање на цел еден дијапазон од активности поврзани на овој или оној начин со сексуалната работа, што на моменти води и до криминализација на самиот статус на сексуалните работници, нивните партнери или клиенти.

Во изминативе неколку години, законските мерки со кои се ограничуваат основните права и слободи на сексуалните работници стануваат се побројни на локално, национално и меѓународно ниво, и се прикриени зад тврдењето дека се од интерес за борбата против организираниот криминал и за промовирање на јавно здравство. Сепак, многу од овие мерки се воведуваат во спротивност со политиката и принципите поставени по совет на UNAIDS и Светската Здравствена Организација, кои бележат дека репресивната легислатива со која се органичуваат правата на сексуалните работници всушност ги загрозува политиките за јавно здравство преку наведување на сексуалната индустрија на општествените маргини, сметајќи некои работи кои се од централно значење за безбеден секс, како што е поседувањето кондоми, за криминален доказ. Понатаму, таквите мерки се во противречност со Резолуцијата на Европскиот парламент за Насилството врз Жените¹ која повикува на декриминализација на проституцијата, гаранција дека проститутките ќе ги имаат истите права со останатите граѓани, и заштита на нивната независност, здравје и безбедност. Уште повеќе, многу од мерките ја прекршуваат обврската на државите преземена од нив со меѓународниот закон за човекови права за почитување, промовирање и штитење на човековите права на сите луѓе во рамките на нивната територија, без дискриминација, вклучувајќи го и правото на приватност, на семеен живот, на законско напуштање и враќање во својата земја, на слобода од тортура, нехумано или понижувачко однесување и од неосновано приведување, и во полза на слободата на изразување, информирање, здружување и движење.

И покрај фактот на кој укажуваат доказите, дека работниците-мигранти во сите сегменти на работа се соочуваат со сè поголема и неказнета злоупотреба и експлоатација, европскиот одговор на оваа зголемена меѓународна миграција и понатаму се фокусира на ограничувачки закони со само мало внимание врз заштитата на правата и слободите на мигрантите. До денес, Босна и Турција се единствените две европски земји кои ја имаат ратификувано Меѓународната Конвенција на ОН за заштита на правата на сите работници-мигранти и членовите на нивните семејства, која стапи на сила на 1. Јули 2003.

Проектите за сексуална работа и организациите на сексуалните работници во Европа имаат документирано голем број докази за тоа како дискриминаторските закони и однесување кои не можат да се објаснат како заштита на јавното здравство или борба со организираниот криминал, ги органичуваат фундаменталните права и слободи на сексуалните работници на локално, национално и меѓународно ниво. Ваквата пракса се среќава насекаде во општеството – во системите за здравствена и социјална грижа, сместување, вработување, образование, административно право и системите за криминална правда. Не сите земји се наведени подолу, но нема ниту една држава во Европа, вклучувајќи ги и оние со регулирана сексуална индустрија, каде сексуалните работници не пријавиле дискриминација и прекршување на нивните човекови права.

Во Австрија сексуалните работници подлежат на задолжителна сексуална здравствена контрола, но не и останатите граѓани, со што се поттикнува слика за сексуалните работници како за `нечисти`, и се прекршува принципот на не-дискриминација.

¹ Резолуција на Европскиот Парламент за насилство врз жените, 1986, Док. A2-44/86.

Во Финска на сексуалните работници им е законски забрането да работат заедно заради нивна заштита, а доколку работат така, можат да се соочат со обвинение за 'подведување', со што им се прекршуваат правата за мирно собирање и поврзување и за соодветни услови за работа.

Во Франција, дете на сексуален работник, откако ќе стане полнолетно, може да биде казнето затоа што живее од заработувачката на сексуален работник, со што на сексуалните работници им се прекршува правото на почит и заштита на нивниот приватен и семеен живот и слобода од произволно мешање во него.

Во Грција, каде сексуалната работа е законска и сексуалните работници се регистрирани, сексуалните работници не смеат да стапуваат во брак. Доколку дојде до тоа, не им е дозволено да продолжат легално да се бават со истата професија и ја губат дозволата. Тие се затоа приморани да бираат помеѓу правото на стапување во брак и основање семејство и правото на работа и заработувачка. Никој не треба да е приморан да избира помеѓу ова.

Во Италија, полицијата неказнето ги конфискува и фрла или пали предметите во сопственост на сексуалните работници, и на тој начин им го прекршува правото на сопственост и обврската на државата за ефективна заштита по однос на нивното право на сопственост, како и на еднаква заштита пред законот и против дискриминација.

Во Холандија, каде сексуалната работа се прифаќа како легална професија, сексуалните работници – мигранти се *единствената* категорија на вработени која е исклучена од добивање правни дозволи. На тој начин се прекршува нивното право на не-дискриминација, затоа што за сите други типови на професии мигрантите можат да добијат легална работна дозвола доколку условите дадени со Законот за работници – мигранти се исполнети.

Во Португалија (и во многу други земји) сексуалните работници губат старателство врз своите деца преку социјалните центри или семејните судови единствено поради својата професија, а не врз основа на некој конкретен доказ за нанесена штета или неспособност на родителот, со што се прекршува нивното право за слобода од произволно (неосновано) мешање во нивниот семеен живот и не-дискриминација.

Во Романија, каде сексуалната работа е незаконска, владата им забрани на своите граѓани да се бават со сексуална работа. Како резултат на притисокот од Романската влада, Австриската влада ги укина дозволите на романските сексуални работници и жени кои *легално* работеле во Австрија, па така тие сега можат да се соочат со казнување по своето враќање, со што им се прекршува правото на барање платена работа во нематичната земја.

Во Русија, полицијата им се заканува на сексуалните работници дека можат да бидат продадени како робови или ги присилува на бесплатен секс, на тој начин прекршувајќи ја обврската на државата за создавање ефективни лекови за заштита на правото на сексуалните работници за безбедност на личноста и еднаквата заштита пред законот.

Во Словачка, здравствените работници неказнето им одбиваат медицинска грижа на сексуалните работници и им даваат дискриминаторски забелешки на бремените сексуални работнички предизвикувајќи ја нивната соодветност за имање деца, со тоа прекршувајќи го нивното право на заштита од државата на животен стандард на физичко и ментално здравје и оформување семејство.

Во Шпанија, од сексуалните работници во борделите се бара да се подвргнуваат на и плаќаат преголеми надоместоци за сексуални здравствени проверки од страна на сопствениците. Резултатите од нивните тестови не се третираат доверливо; државата не успева да им даде ефективна заштита на нивното право на приватност, здравје и од прекршување на медицинските кодови на работа.

Во Шведска, политичарите и изготвувачите на политиките се заканија дека ќе се повлечат од јавните дебати доколку сексуалните работници исто така учествуваат во дискусијата, па така сексуалните работници систематски се исклучуваат од јавните расправи, со што се прекршува нивното право на слобода на изразување и мислење.

Во Велика Британија, каде уличните сексуални работници се криминализираат, се користат т.н. наредби против асоцијално однесување за да им се органично слободата на движење, а во некои градови дури и се печатат и дистрибуираат по заедницата имиња со слики на сексуалните работници, со што се прекршува нивното право на приватност и можност за учество во јавниот живот, а сексуалните работници се изложуваат на дискриминација и насилство.

Според меѓународниот закон, основно човеково право е “еднаквост пред законот и правото, без дискриминација, и на еднаква заштита со законот”. Сепак, постои основано сомневање дека сексуалните работници во Европа, во пракса, немаат еднаков пристап до законска заштита. Затоа сексуалните работници во Европа имаат силни причини да го избегнуваат судскиот систем во нивната борба против дискриминацијата, насилството и другите злоупотреби преку судовите.

Историја на декларацијата

Процесот кој водеше до декларацијата го започна SIGN (Sexwork Initiative Group Netherlands), мрежа од холандски сексуални работници и активисти за права на сексуалните работници. Формирањето на SIGN беше првиот чекор кон креирање на поширока база од поединци низ Европа заинтересирани за организирање на конференција и заложување за правата на сексуалните работници. Во Јуни 2003 SIGN се заложи за учество на сексуалните работници и нивните организации низ Европа за да им се приклучи во планирањето на конференција. Во Јануари 2004 беше формиран меѓународен комитет на организацијата (ОС) од 15 поединци, повеќето од кои беа сегашни или поранешни сексуални работници, вклучувајќи и мигранти, од неколку европски земји. ОС нема претставници од сите земји или групи во Европа, но е поддржан од голем број сексуални работници, активисти за правата на сексуалните работници и организации кои работат со сексуалните работници низ Европа и широко.

ОС одлучи дека Декларација за правата на сексуалните работници во Европа би можела да биде основа за организирање на конференција и за задоволување на постојаната потреба за издигнување на свесноста за човековите права на сексуалните работници и како и рамка во која ќе се разгледа и предизвика непочитувањето и прекршувањето на правата на сексуалните работници.

ОС воспостави правно тело - Меѓународен комитет за правата на сексуалните работници во Европа (ICRSE) за да ја координира конференцијата и како и за давање идни иницијативи.

Иако изготвувањето на Декларацијата беше идентификувано како најтжна задача, Меѓународниот комитет за правата на сексуалните работници во Европа се посвети и на развивање на тековни стратегии за придобивање на јавната и политичка наклоност и прифаќање на принципите од Декларацијата.

Што е декларацијата?

Декларацијата не е изготвена со намера да се смета за правен документ и нејзиното постоење не воспоставува правна рамка која ги штити правата на сексуалните работници во Европа. Декларацијата има за цел само да ги идентификува човековите, работнички и миграциони права кои сексуалните работници би требало да ги имаат согласно меѓународните закони и ги потенцира обврските на државите за да се осигураат дека

- не ги прекршуваат овие права,
- дека другите не ги прекршуваат овие права
- дека сите државни структури се организирани на начин кој овозможува сите различни членови на општеството да уживаат и да ги применуваат своите права

Декларацијата е синтеза од сите права установени со меѓународни договори и повелби, кои треба да се почитуваат за сите луѓе, заедно со конкретни предлози до државите за чекори и политики со кои би се обезбедила заштита на овие права за сексуалните работници.

Првиот дел од Декларацијата ги исцртува правата на сите луѓе во Европа. Ова, во сите случаи, се едноставни изјави собрани од меѓународните договори кои биле потпишани од европските влади.

Вториот дел од Декларацијата ги поставува мерките за секое од идентификуваните права кои потписниците на Декларацијата сметаат дека се потребни за обезбедување почит и заштита на правата на сексуалните работници во Европа.

Меѓународните договори на кои се повикувавме во изготвувањето на оваа Декларација се следниве:

1. Меѓународна спогодба на ОН за граѓански и политички права, 1966
2. Меѓународна спогодба на ОН за економски, социјални и културни права, 1966
3. Меѓународна конвенција на ОН за елиминација на сите форми на дискриминација против жените, 1979
4. Меѓународна конвенција на ОН за заштита на правата на сите мигрантни работници и членовите на нивните семејства, 1990
5. Конвенција на ОН за статусот на бегалците 1951
6. Конвенција на Меѓународната организација за труд по однос на принудната или задолжителна работа (бр. 29), 1930 и Конвенцијата за укинување за принудната работа (бр. 105), 1957
7. Конвенција на Меѓународната организација за труд за слобода на обединување и заштита на правото за организирање конвенции (бр. 87), 1948
8. Конвенција на Меѓународната организација за труд за работници мигранти (дополнителни одредби) (бр. 143), 1975²
9. Европска Конвенција за заштита на основните човекови права и слободи, 1950

Понатаму, таа се базира на неколку основни Декларации:

10. Универзалната декларација за човекови права на ОН, 1948

² Забелешка: Член. 2 од Конвенцијата за работници мигранти, 1990, го дефинира работникот мигрант како секоја личност која “ќе биде вклучена, е вклучена или била вклучена во платена активност во држава чиј/а граѓанин/граѓанка не е”.

11. Декларација на ОН за правата и одговорностите на поединците, 199
12. Декларација на ОН за елиминација на насилството врз жените, 1993
13. Декларација на ОН за основните правни принципи за заштита на жртви од криминал и од злоупотреба на сила, 1985
14. Декларација на Меѓународната организација за труд за основните принципи и права на работното место, 1998
15. Препорака од Меѓународната организација за труд за работниците мигранти (бр. 151), 1975
16. Европска повелба за социјални права, 1961 и 1996
17. Повелба на Европската Унија за основни права, 2000

Меѓународниот Комитет за правата на сексуалните работници во Европа ги избра од овие спогодби и декларации оние права кои се под закана од дискриминаторските закони и практики во Европа. Тоа се:

- ❖ Правото на живот
- ❖ Правото на слобода и сигурност на личноста
- ❖ Забрана на ропство, принудна работа и слугување
- ❖ Забрана на тортурa, нехумано или понижувачко однесување
- ❖ Правото на заштита од насилство, физички повреди, закани и заплашувања
- ❖ Правото на приватност и заштита на семејниот живот, вклучувајќи го тука и правото на слобода од произволно или незаконско мешање во приватноста, семејството, домот или во преписките и од напади врз честа и угледот
- ❖ Правото на стапување во брак и формирање семејство
- ❖ Правото на слобода на движење и живеалиште
- ❖ Право на напуштање на секоја земја, вклучувајќи ја и сопствената, и враќање во неа
- ❖ Право на барање азил
- ❖ Правото на еднаква заштита пред законот и заштита од дискриминација и поттик на дискриминација
- ❖ Правото на праведно судење
- ❖ Правото на слобода на мислење и изразување
- ❖ Правото на работа, на слободен избор на работно место, и праведни и поволни услови за работа и заштита при невработеност
- ❖ Правото на највисок можен стандард на физичко и ментално здравје
- ❖ Правото на мирни собири и здружување
- ❖ Правото на организирање, на слобода на поврзување и на формирање и зачленување во здруженија
- ❖ Правото на информирање за мигранти со и без документи
- ❖ Правото на ефективни правни лекови
- ❖ Принципот на не-дискриминација
- ❖ Правото на учество во јавниот и културен живот на општеството
- ❖ Обврска на државите да се борат со предрасудите и вообичаените и сите други практики кои се базираат на идејата на полова инфериорност или супериорност или на стереотипните улоги на мажите и жените

Во рамките на самата Декларација се фокусиравме на оние права кои се најзагрозени во Европа. Декларацијата не е барање за посебни права на сексуалните работници, туку се базира на принципот дека продавањето на сексуални услуги не е основа за одрекување на основните права кои сите

други поединци во општествата ги уживаат, согласно меѓународните закони.

Солидарност

Долгиот и темелен процес на консултирање низ цела Европа кој водеше до изготвувањето и прифаќањето на оваа Декларација, беше суштествен за развојот на колективната посветеност за човековите права на жените, мажите и транссексуалците – сексуални работници, вклучувајќи ги и мигрантите. Соединувањето на поединци и групи со многу различни искуства и перспективи ни овозможи “поширок поглед” при разгледувањето на важноста од промовирање на почитувањето на правата на сексуалните работници во Европа. Создавањето на Декларацијата служеше за потенцирање на заедничките елементи кај сексуалните работници и другите маргинализирани групи чии права не секогаш се почитуваат.

Крајно, Декларацијата ни дозволува нам во Европа да се поврземе со останатиот дел од светот. Декларацијата, иако наменета за Европа, ни дава јазик – јазикот на правата – кој сите земји во светот можат да го разберат и споделат.

Примена на декларацијата

Информацијата е моќна сила. Преку истакнувањето на постојните права, Декларацијата има намера, најпрво, да делува како алатка со која сексуалните работници ќе добијат моќ да си ги побараат правата, со властите и правдата на нивна страна.

Второ, Декларацијата се стреми да стане меродавен инструмент по кој ќе судиме што се постигнало, колку сме напреднале и на каде да ги насочиме нашите идни напори. Им овозможува на организациите и групите да лобираат за универзално прифатените права да се почитуваат и да делуваат како застапувачи за сексуалните работници во особени случаи во кои нивните права се ставени под прашање.

Трето, им нуди насоки на организациите и институциите кон постигнување еднаква, недискриминаторска политика и пракса.

Крајно, таа е основа од која се гледа иднината. Со своите насоки, ни дозволува да оцениме дали предложените закони ги почитуваат или намалуваат правата на сексуалните работници. Исто така, ни дава долгорочна цел – издигнување на јавната свесност дека почитувањето на човековите права на сите е од основно значење за градење на здраво општество.

Ако сакате да се вклучите како поддршувач или ако можете да приложите докази за успешноста или недостатоците при промовирањето на човековите права за сексуалните работници, ве молиме контактирајте го Меѓународниот Комитет за права на сексуалните работници во Европа на declaration@sexworkeurope.org

Декларација на правата на сексуалните работници во Европа

Предговор

Оваа декларација е изготвена од сексуалните работници и организации посветени на промовирање на нивните човекови права и благосостојба. Декларацијата ги наведува правата кои сите граѓани на Европа, вклучувајќи ги и сексуалните работници, ги имаат согласно меѓународниот закон за човекови права; декларацијата ги опишува мерките и праксите кои потписниците на Декларацијата веруваат дека се потребни за осигурување на минимална почит и заштита на овие права. Овие права мораат да се почитуваат и штитат во развојот и воведувањето на политиките и програмите креирани за справување со справување со трговијата со луѓе, нередовната миграција и тероризмот.

Декларацијата

Сите поединци во Европа, вклучувајќи ги и сексуалните работници, имаат право на следниве права согласно меѓународното право за заштита на човековите права. Сите европски влади се одговорни да ги почитуваат, штитат и реализираат:

- I. Правото на живот, слобода и сигурност на личноста**
- II. Забраната за произволно мешање во приватниот и семејниот живот, домот или преписките и од напади врз честа и угледот на личноста**
- III. Правото на највисоки стандарди на физичко и ментално здравје**
- IV. Правото на слобода на движење и живеалиште**
- V. Забрана на ropство, принудна работа и слугување**
- VI. Правото на еднаква заштита пред законот и заштита од дискриминација и секаков поттик на дискриминација врз основа на разлика во расата, полот, националната или општествената припадност, сексуалната ориентација итн.**
- VII. Правото на стапување во брак и формирање семејство**
- VIII. Правото на работа, на слободен избор на работно место и на праведни и поволни услови за работа**
- IX. Правото на мирни собири и здружување**
- X. Правото на напуштање на секоја земја, вклучувајќи ја и сопствената, и на враќање во неа**
- XI. Правото на азил**
- XII. Правото на учество во јавниот и културен живот на општеството**

Овие права се утврдени со меѓународни спогодби кои Европските влади се согласиле да ги почитуваат.

Понатаму, повеќето спогодби содржат и клаузула за недискриминација, утврдувајќи дека овие права треба да се применуваат без дискриминација по никоја основа, како на пример: раса, боја, пол, јазик, религија, политичко или друго убедување, национално или општествено потекло, поврзување со национални малцинства, имот, раѓање или друг статус. Во дополнение, Комитетот за човекови права на ОН има изјавено во Општиот коментар 15 дека “сите овие права мораат да се гарантираат без дискриминација помеѓу граѓаните и странците”.

Иако овие права се однесуваат на сите луѓе, искуството на сексуалните работници насекаде низ Европа укажува дека државите не ги почитуваат, штитат, исполнуваат или промовираат нивните права врз основа на еднаквост со другите националности.

Овде ги објавуваме правата на сексуалните работници во Европа и ги повикуваме Европските влади да ги усогласат своите закони со нив.

I. Живот, слобода и сигурност

Сексуалните работници имаат право на живот, слобода и сигурност на личноста, вклучувајќи и сексуална определба, и по ова право:

1. Ниедна личност не треба да биде присилена да дава сексуални услуги против своја волја, или во услови со кои не се согласува.
2. Кондомите се од основно значење за заштитата на нивниот живот и безбедност, па затоа нивното одземање треба да биде забрането.
3. Владите треба да прекинат со неказнување на насилството и убиствата на сексуалните работници во сите земји, и да започнат истраги и казнување на насилствата од полицијата.

II. Приватност и семејство

Сексуалните работници имаат право да бидат слободни од арбитарно мешање во нивниот приватен живот и семејство, дом или преписки и од напади врз нивната чест и углед, и по однос на ова право:

4. На ниедна личност не треба да и биде одбиено правото на воспоставување и градење врска³; означувањето на партнерите и возрастните деца на сексуалните работници како 'макроа' е дискриминација и имплицира дека сексуалните работници не би требало да имаат приватен и семеен живот и другите луѓе не би требало воспоставуваат или градат врски со сексуалните работници што може да води кон одбивање на услуги.
5. Сексуалните работници имаат право да го планираат своето семејство. Сегашно или поранешно бавење со сексуална работа не треба да се смета за основа за предизвикување на способноста на една личност за родителство на или старателство врз своите деца.

III. Здравје

Сексуалните работници, независно од нивниот статус на мигранти, имаат право на највисокиот достиген стандард на физичко и ментално здравје, вклучувајќи и сексуално и репродуктивно здравје и по однос на ова право:

³ Во согласност со пресудата на Европскиот Суд за Човекови Права, правото на приватност го вклучува правото за "воспоставување и градење врски со други луѓе, особено од емоционален аспект, за развојот и реализирањето на сопствената личност." Даџон против Обединетото Кралство, пресуда на Европскиот Суд за Човекови Права (1981) 4 EHRR 149.

6. ниедна личност не смее да е предмет на задолжителни сексуални здравствени прегледи и тестирање за ХИВ. Сите здравствени тестови треба да се спроведуваат со примарна цел – промовирање на здравјето и правата на личноста во прашање.
7. Информациите за статусот на сексуално здравје и ХИВ треба да се третираат како доверливи.

IV. Слобода на движење

Сексуалните работници имаат право на слобода на движење и живеалиште, и по однос на ова право:

8. Не смеат да се поставуваат никакви ограничувања врз слободното движење поединците помеѓу државите поради нивната вклученост во сексуална работа.
9. Не смеат да се поставуваат никакви рестрикции врз слободата на движење на поединците во рамките на државите и нивните заедници. Сите регулативи, на секое ниво, со кои се контролираат сексуалните работници не смеат да ги прекршуваат правата на слобода на движење, вклучувајќи ја и слободата за напуштање и враќање во своето живеалиште, за посета на семејство или за пристап до услуги.

V. Слобода од ропство и принудна работа

Сексуалните работници имаат право на слобода од ропство, принудна работа и служење, и по однос на ова право:

10. Потребно да се преземат сите соодветни мерки за осигурување дека сексуалните работници ги имаат сите работнички права, се информирани за нив и имаат пристап до сите мерки и стандарди за прекинување на експлоатирачките работни услови.
11. Потребно е да се преземат соодветни мерки за помош и заштита на жртвите од трафикирање, принудна работа и ропство со целосно почитување на заштитата на нивните човекови права. Потребно е да се издаваат дозволи за престој за на овие луѓе да им се обезбеди ефективен пристап до сите правни лекови, вклучувајќи и надоместоци, независно од нивната спремност да соработуваат со полицијата. Тргуваните лица не смеат да се враќаат во ситуации во земји кои водат кон нивно повторно тргување или резултираат во други штети.

VI. Еднаква заштита со законот и од дискриминација

Сексуалните работници имаат право на еднаква заштита со закон вклучувајќи и пристап до ефективни лекови како и заштита против дискриминација и секако поттикнување на дискриминација, и по однос на ова право:

12. Каде сексуалниот работник не извршил прекршок и продавањето на сексуални услуги не е нелегално, полицијата не смее да го злоупотребува својот авторитет со тоа што ќе ги апси или малтретира сексуалните работници. Кога се вклучени во кривична истрага или се уапсени, полицијата мора да ги почитува правата на сите обвинети и осудени независно од нивниот статус на сексуални работници.

13. Државите се одговорни за спроведување истрага, процес или пресуда поради криминални дела против своите граѓани независно од нивната вмешаност во сексуалната работа или имиграционен статус и треба да преземе мерки за да обезбеди дека криминалниот правен систем е способен и може да одговори на прекршоците пријавени од сексуалните работници, вклучувајќи и обука и следење на полицајците, обвинителите и судството. Доказите на сексуален работник во текот на кривична постапка не треба да се отфлаат врз основа на статусот на сведокот како сексуален работник.
14. На ниедна личност не смее произволно да и се одзема или конфискува личната сопственост од страна на полицијата.

По однос на правото за заштита од дискриминација:

15. Ниедна личност не треба да биде дискредитирана пред граѓанските или семејните судови поради својата сегашна или поранешна професија како сексуален работник.
16. Потребно е да се преземат сите мерки за заштита на сексуалните работници и личностите зависни од нив, од дискриминација при вработување, сместување, давање правни услуги, детска грижа и давање здравствени и социјални услуги, и од произволно и неосновано дискриминирање од приватните осигурителни компании;
17. Треба да постои јавно и професионално образование чија конкретна цел би била елиминација на дискриминацијата против сексуалните работници.

VII Стапување во брак и основање семејство

Сексуалните работници имаат право да стапуваат во брак и основаат семејство, и по однос на ова право:

18. Моменталното или поранешно бавење со сексуална работа не треба да претставува пречка за сексуалните работници да стапат во брак со партнер по избор, да основаат семејство и да имаат деца.
19. Владата треба да обезбеди дека моменталното или поранешно бавење со сексуална работа не треба да ги спречува сексуалните работници и нивните семејства од пристап до здравствена грижа и владите треба да обезбедат дека јавните власти и здравствените организации не ги дискриминираат сексуалните работници и нивните семејства и го почитуваат нивното право на приватност и семејство.

VIII. Работа и фер и поволни работни услови

Сексуалните работници имаат право на работа, на слободен избор на работното место и на праведни и поволни работни услови и заштита од невработеност, и по однос на ова право:

20. Непрепознавањето на сексуалната работа како професија има негативни последици врз работните услови на сексуалните работници, со тоа што им се одбива заштитата која инаку ја имаат работниците со државните и европски закони за работни односи.

21. Сексуалните работници треба да можат да ја одредуваат, без пречки или притисок од други, природата и условите на сексуалните услуги кои ги нудат.
22. Сексуалните работници имаат право на безбедни и здрави работни места; затоа е потребно да имаат достапни точни и најнови информации за здравјето и безбедноста, независно дали се вработени некаде или се само-вработени. Понатаму, од ниеден сексуален работник не треба да се бара да конзумира алкохол или наркотични средства како услов за вработување.
23. Сите луѓе имаат право да се третираат со почит на нивното работно место и да не бидат сексуално малтретираны; работните места во сексуалната индустрија, како и сите други работни места, треба да промовираат почит и слобода од злоставување и малтретирање на сексуалните работници.
24. Сексуалните работници треба да имаат право на еднакви социјални и други бенефиции кои произлегуваат од работниот однос, вклучувајќи и платено боледување, платено породилно и мајчинско боледување, празници и право на бенефиции при невработеност доколку нивниот работен однос се прекине, или доколку одлучат да ја напуштат сексуалната работа.
25. Сексуалните работници не треба да се дискриминираат преку неприродно зголемување на цените на кириите или цените на други основни потреби, како што се храната и некои услуги, во рамките на работното место само поради тоа што тоа е место каде се обавува сексуална работа.
26. На ниедна личност не треба да и се ограничи вработување или да биде отпушена од работа поради вклученост во сексуална работа.

IX. Мирни собири и здружување

Сексуалните работници имаат право на мирно собирање и здружување, и во поглед на ова право:

27. Бавењето со сексуална работа не треба да биде основа за ограничување на можноста на сексуалните работници да соработуваат, да се здружуваат или создаваат здруженија со цел да ги изразат своите мислења, да се впуштаат во колективни преговори и да се заложуваат за своите права.

X. Напуштање и враќање во сопствената земја

Сексуалните работници имаат право да ја напуштат било која земја, вклучувајќи ја и својата и да се вратат во неа, и по однос на ова право:

28. Вклученоста во сексуална работа не треба да се смета како основа за ограничување на правото на било која личност за напуштање или враќање во сопствената земја, и секое враќање мора да се спроведува имајќи ја предвид безбедноста и сигурноста на враќање на лицето.

XI. Азил

Сексуалните работници имаат право да бараат азил и не смеат да бидат вратени во ситуации во кои биле подложени на нехумано и понижувачко однесување или тортура, и по однос на ова нивно право:

29. Владите треба да ги преземат сите мерки за да се осигураат дека вклученоста во сексуална работа не е ограничувачка по правото за барање азил.

XII Јавна вклученост

Сексуалните работници имаат право да учествуваат во културниот и јавниот живот на општеството и по однос на ова право:

30. Сексуалните работници како и сите други граѓани имаат право да учествуваат во изготвувањето на законите и политиките кои влијаат врз нивната работна и животна средина.

Историја на Декларацијата на правата на сексуалните работници во Европа

Како одговор на сè порепресивните закони, политики и практики во цела Европа, една мала група сексуални работници и нивни пријатели се собраа во Холандија во 2002 со цел да организираат конференција на која сексуалните работници ќе добијат простор да се изјаснат за своите проблеми. Оваа мала група објави повик до сексуалните работници низ Европа и до сите проектите за сексуална работа и застапници на правата на сексуалните работници со молба да им се придружат. Се оформи Организациски Комитет, поголемиот дел од чие членство беа сексуални работници. Како правно тело, Меѓународниот Комитет за правата на сексуалните работници во Европа, беше создаден со цел да се соберат фондови и да се организира конференцијата.

Комитетот одлучи дека со конференцијата сака не само да им даде можност на сексуалните работници да се искажат, туку и да создаде алатки кои сексуалните работници ќе можат да ги користат во одбрана на своите права низ Европа и да воспостави сојузништва со организациите за човекови права, работни права и за мигранти. Една од алатките кои комитетот реши да ги развие беше

- Декларација на човековите права на сексуалните работници во Европа – изготвена од сексуални работници и меѓународни експерти за човекови права со која се утврдуваат прекршувањата на правата на сексуалните работници низ Европа во моментот, се потенцираат правата кои сексуалните работници ги имаат според постојните закони за човекови права во Европа и се идентификуваат мерките кои државите треба да се преземат за може да се каже дека почитуваат, штитати исполнуваат правата на сексуалните работници.

Комитетот спроведе едногодишна консултација со сексуалните работници низ Европа и меѓународните експерти за човекови права, работни односи и миграција, по што резултатите и доказите се анализираа за да се произведе нацрт декларација за сексуалните работници и сојузниците да можат да ја разгледаат на конференцијата.

Оваа декларација беше изготвена и прифатена од 120 сексуални работници и 80 сојузници од 30 земји на Европската Конференција за сексуална работа, човекови права, труд и миграција на 16 Октомври 2005 и презентирана на третиот ден од конференцијата, водена од Моника Фрасони, Италијански член на европскиот парламент, Зелени – Европска слободна алијанса во Европскиот Парламент, на 17 Октомври 2005 каде беше усвоена и потпишана од Виторио Ањолето, Италијански член на Европскиот парламент, Конфедерална група на Европските Обединети Левичари – Нордиските зелени левичари.

Иднината

Декларацијата за правата на сексуалните работници во Европа ќе се дистрибуира низ Европа и преку вебсајтот sexworkeurope.org, првично на Англиски. Сексуалните работници го преведуваат овој документ и на Француски, Германски, Руски и Шпански (другите јазици на конференцијата). Се надеваме дека во иднина ќе организираме превод и на другите јазици кои се користат во Европа. Се надеваме и дека и другите ќе ги поддржат правата на сексуалните работници во Европа со потпишување на декларацијата.

За повеќе информации посетете го www.sexworkeurope.org или на адресата info@sexworkeurope.org

P.O. Box 51319, 1007 EH Amsterdam, the Netherlands

Издавач:

ХОПС- Опции за здрав живот
улица Христо Смирненски 48-1/6
Скопје

Уредник:

Тим на Коалиција за промоција и заштита на сексуалните и здравствените права на маргинализираните заедници

Дизајн и техничка обработка:

Игор Стојановски

Идејно решение на корицита:

Катерина Партинова

Печати:

Принтцентар

Тираж: 300

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Скопје

343.726:176.5-05(4) (093.2)

ДЕКЛАРАЦИЈА на правата на сексуалните работници во Европа. -

Скопје: Опции за здрав живот - HOPS, 2009. - 20 стр.; 23 см

ISBN 978-9989-2265-6-4

а) Права на сексуални работници - Европа - Декларација

COBISS.MK-ID 75809290

Коалиција за заштита и промоција
на сексуалните и здравствените права
на маргинализираните заедници

подржано од:

